

Nostoja VM:n talousarvioehdotuk- sesta vuodelle 2021

@MinnaPunakallio

pääekonomisti

14.8.2020

**“VM:n
talousarvioehdotus
oli tekninen ja
yllätyksetön”**

Minna Punakallio
pääekonomisti
@MinnaPunakallio

VM:n TA-ehdotus 2021 perustuu pääosin kevään julkisen talouden suunnitelmaan

- Kevään julkisen talouden suunnitelma oli tekninen, poikkeustilassa tehty päivitys, joka ei koronasta huolimatta sisältänyt muutoksia hallitusohjelman linjauksiin
  - VM-ehdotuksessa on kuitenkin mukana kevään 2020 lisäbudjettipäätökset
- Hallitusohjelman mukaista kiinteistöverouudistuksen voimaantuloa siirrettiin vuodella eteenpäin. Uudistus tulee voimaan näillä näkymin 2023. Lakiesitys lähtee lausunnoille ensi vuonna.
- Hallitus on ottanut vuonna 2020 käyttöön poikkeusolojen mekanismin, jonka vuoksi menotaso on alkuperäistä kehystä suurempi. Hallitus palaa noudattamaan kehystä vuodesta 2021 lukien.

Valtion talousarvioehdotuksen menot 61,6 miljardia euroa v. 2021

Yleistä

- Menot vähenevät 5,7 mrd. euroa vuoden 2020 tasosta
- Menot vähenevät, kun osa korona-elvytyksestä poistuu
- Toisaalta menoja lisäävät yhä joidenkin koronatukien maksatukset, tulevaisuusinvestoinnit, työttömyyden kasvu, laki- ja sopimusperusteiset korotukset sekä hallitusohjelmassa sovitut menopäätökset

Uudet kuntapäätökset

- Vanhuspalvelulain 0,7-hoitajamitoitukseen kohdennetaan noin 53 milj. (ennen 35 milj.) euroa
- Hoivamitoitukseen varautumiseksi lähihoitajakoulutukseen lisätään 27 miljoonalla euroa.
- Hallitus käy *talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä* läpi näkymän kuntatalouden tulevaisuudesta ja kuntien tehtävistä ja velvoitteista

Valtion tulot 54,6 mrd. euroa. TA-ehdotus on 7 mrd. euroa alijäämäinen v. 2021

Valtion verot 46,5 mrd. euroa

- Verot kasvavat 14 % vuodesta 2020 mm. maksuhojennusten päättyessä
- Teollisuuden sähkövero alenee EU:n minimitasolle
- Yrityksille määräaikainen 50 prosentin tutkimus- ja innovaatiohankkeiden lisäverovähennys
- Korotukset alkoholi- ja tupakkaveroon sekä työkone- ja lämmityspolttoaineiden verotukseen

Budjetin alijäämä on 7 mrd. euroa

- Valtionvelka nousee 132 mrd. euroon vuonna 2021
- Alijäämä kuitenkin pienenee vuodesta 2020

**“Hallituksen linjaukset
lisäävät kuntien menoja ja
tuloja vuonna 2021”**

Hallituksen päätökset pitävät kuntatalouden neutraalina vuonna 2021

- Hallituksella on käynnissä lukuisia kuntapäätöksiä eri ministeriöissä 2020-2023
  - Merkittävimpiä ovat hoivamitoitus, oppivelvollisuuden pidentäminen ja sote-valmistautuminen. Lisätietoa kevään [kuntatalousohjelmasta](#).
- Hallitus lisää kuntien menoja pysyvästi ja tulevaisuusinvestoinneilla. Tällä hallituskaudella kasvavat menot rahoitetaan täysimääräisesti valtionosuuksilla. Päätösten yhteisvaikutus kuntatalouteen on tällöin neutraali.
- Keväällä arvioitiin, että vuonna 2021 kuntien menot kasvavat vuodesta 2020 noin 100 milj. eurolla. Summa tulee mitä ilmeisemmin kasvamaan syksyn budjettikäsittelyssä.
- Tarkempi katsaus kuntapäätöksistä liitetaulukoiheen Kuntaliiton sivuilla:
  - <https://www.kuntaliitto.fi/talous/paaekonomistin-palsta/hallituksen-kuntatalouteen-vaikuttavat-paatokset-2021>

Kritisoitavaa:

Valtiovarainministeriön budjettiehdotus 2021

- Ei huomionnut tarpeeksi koronapandemian vuodelle 2021 ulottuvia vaikutuksia
- Vei eteenpäin julkisen sektorin tehtävien laajennuksia, vaikka samaan aikaan taloutta pitää sopeuttaa
- Sisältää työmarkkinaratkaisusta huolimatta edelleen vuosityöaikaan liittyvän kiky-vähennyksen

Lähde: Kuntaliitto

<https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2020/korona-heikentaa-kuntataloutta-17-miljardia-euroa-vuonna-2021-ratkaisut-kuntien>

[↑](#) / [Tiedotteet](#) / [2020](#) /

Korona heikentää kuntataloutta 1,7 miljardia euroa vuonna 2021: Ratkaisut kuntien hätään löydettävä budjettiriihessä

[På svenska](#)

Korona heikentää kuntataloutta 1,7 miljardia euroa vuonna 2021: Ratkaisut kuntien hätään löydettävä budjettiriihessä

Koronakriisi rokottaa kuntataloutta ensi vuonna noin 1,7 miljardia euroa, ilmenee Kuntaliiton

Hallituksen budjettiriiheen kasautuu painavaa asiaa.

Käsittelyssä ainakin:

Ensi vuoden valtion talousarvio

Työllisyystoimet

Julkisen talouden kestävyystiekartta; pitkän aikavälin toimet

EU:n elpymistoimet

Tulevaisuusinvestoinnit

Koronaepidemiaan liittyvät jälkihoito- ja jälleenrakennustoimet

**14.-15.
syyskuuta
2020**

Vuoden 2021 talousarvioesityksen käsittely:

13.8. Valtiovarainministeriön esitys julkaistaan.

14.–15.9. Budjettiriihi.

5.10. Talousarvioesityksen käsittely valtioneuvostossa. Budjetin julkaisu.

KUNTA LIITTO